

Recyklační zařízení Otovice

část pozemků parc. č. 204/1, 205/3, 205/1, 174/3, 205/2 a 153/4

v katastrálním území Otovice u Karlových Var, obec Otovice

Přírodovědný průzkum

Zpracovatel: Ing. Helena Vejrová, Křešínská 412, 262 23 Jince

E-mail: hvejrova@centrum.cz

V červenci 2026

Obsah

1	Obecné údaje	3
2	Údaje o záměru	3
3	Metodika průzkumu	4
4	Údaje o stavu přírody a krajiny dotčeného území	4
4.1	Současný stav lokality	4
4.2	Původní přirozená vegetace	7
4.3	Mapování biotopů	8
4.4	Zjištěné rostlinné druhy	9
4.5	Zjištěné živočišné druhy	11
4.6	Druhy nálezové databáze	13
5	Závěr průzkumů	13
5.1	Obecná ochrana	14
5.1.1	Prvky ÚSES	14
5.1.2	Významné krajinné prvky (VKP)	15
5.1.3	Obecná ochrana rostlin a živočichů	16
5.1.4	Ochrana dřevin	16
5.1.5	Jeskyně a paleontologické nálezy	17
5.1.6	Krajinný ráz a přírodní park	17
5.2	Zvláštní ochrana - zvláště chráněná území	18
5.3	Památné stromy, zvláště chráněné druhy rostlin, živočichů a nerostů	18
6	Doporučená opatření	18
7	Závěr	19
8	Fotodokumentace	21

1 Obecné údaje

Zadavatel průzkumu: Sedlecké doly spol. s r. o.
Lokalita: Otovice, V Březinkách
Datum provedení průzkumu: duben – červen 2026
Zpracování zprávy: červenec 2026
Zpracovatel: Ing. Helena Vejrová, Ing. Martin Vejr
Křešínská 412, 262 23 Jince
Tel. 607 863 335
E-mail: hvejrova@centrum.cz

2 Údaje o záměru

Záměrem je zřízení recyklačního zařízení Otovice. To bude sloužit ke sběru, úpravě a recyklaci převážně stavebních a demoličních odpadů. Zařízení bude umístěno ve vyhrazeném prostoru lomu Otovice (nezahrnuje celý prostor lomu, ale pouze jeho jižní část). Zařízení bude sloužit jako manipulační plocha pro příjem a dočasné soustřeďování stavebních materiálů / stavebních odpadů, jejich zpracování a následné dočasné uložení zpracovaných materiálů / odpadů před jejich expedicí. Dále bude k dispozici administrativní a zaměstnanecké zázemí zařízení, pojezdová váha a manipulační prostředky (např. kolový nakladač). Doprava z a do zařízení bude zajišťována výhradně nákladními automobily.

Celková plocha zařízení bude cca 38.660 m².

Projektová dokumentace není k záměru zpracována.

Umístění záměru

Kraj: Karlovarský kraj
Okres: Karlovy Vary
Obec: Otovice [537969]
Katastrální území: Otovice u Karlových Var [716596]
Dotčené pozemky: část parc. č. 204/1, 205/3, 205/1, 174/3, 205/2 a 153/4

Parcelní číslo	výměra	druh pozemku	využití pozemku
204/1	46 054	ostatní plocha	jiná plocha
205/3	10 636	ostatní plocha	jiná plocha
205/1	13 660	ostatní plocha	jiná plocha
174/3	10 141	ostatní plocha	jiná plocha
205/2	4 039	ostatní plocha	jiná plocha
153/4	8 539	vodní plocha	zamokřená plocha

Obr. 1: Situace umístění záměru v širším měřítku (zdroj: mapy.com)

3 Metodika průzkumu

Botanický a zoologický průzkum dotčeného území byl zaměřen na výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, uvedených v prováděcí vyhlášce MŽP č. 395/1992 Sb., k zákonu č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zjištění současného biologického stavu lokality.

Průzkum byl proveden prohlídkou a prochozením zájmové lokality v jarním a časně letním aspektu. Byly použity standardní metody sledování.

Botanický průzkum – prochození lokality.

Zoologický průzkum – prochození lokality. Průzkum savců – sledování výskytu a případných pobytových stop. Průzkum obojživelníků a plazů – proveden vizuálně a kontrola potenciálních úkrytů. Průzkum ptáků – proveden vizuálně, dalekohled, akusticky. Orientační průzkum hmyzu – vizuálně, síťka na motýly, smykadlo, po určení opětovné vypuštění jedinců.

Byla provedena obhlídka zájmové lokality a určení základních rostlinných a živočišných druhů, které se vyskytují na lokalitě v době průzkumu. Další sledování bylo provedeno formou sběru dat z dostupných dohledatelných zdrojů.

Průzkum byl proveden v několika termínech v období duben – červen 2026.

4 Údaje o stavu přírody a krajiny dotčeného území

4.1 Současný stav lokality

Území dotčené záměrem je v současné době povrchový kaolinový lom, ve kterém dochází postupně k ukončování těžby, ve stadiu pokročilé přirozené sukcese. V dotčeném území neproběhly žádné technické ani zemědělské rekultivační zásahy a pomalu dochází k přirozené rekultivaci lomu přírodními prvky. V území probíhá samovolná sukcese. Rekultivační technické zásahy nejsou v území patrné.

Celkové území lomu a dané těžební jámy lze rozdělit na části – severní a jižní část.

Severní část je tvořena rozsáhlými lomovými terasami, strmými svahy a plošinami po těžbě a trvalým jezerem v nejnižším místě těžební jámy. Tato část není dotčená záměrem.

Obr. 1: Pohled na nedotčenou lokalitu lomu (foto autor)

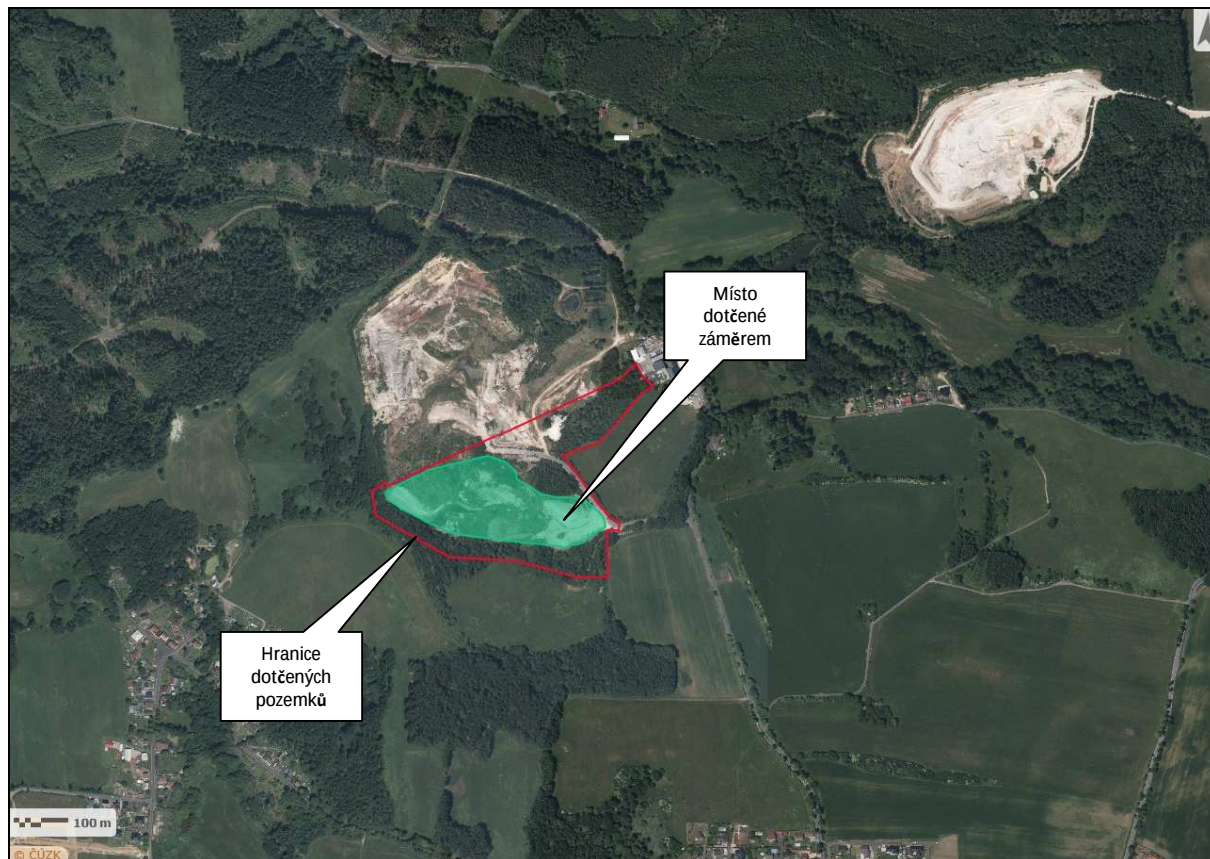
Jižní část dotčená záměrem je tvořena plošinou po těžbě, která se příkře svažuje k jezeru. Na plošině jsou různé haldy z těžebního materiálu. Celé okolí je lemováno náletovými dřevinami, které tvoří zelený pás kolem lomu.

Obr. 2: Pohled na lokalitu lomu, kde je plánován záměr (foto autor)

Na dotčených pozemcích je záměr plánován pouze na cca 50 % výměry těchto pozemků. Jde o jižně položenou část, především v místech bývalé těžební terasy. Souvislé dřevité porosty v jižní části nebudou záměrem dotčeny.

Orniční vrstva půdy zde není vyvinuta. Jde o mělké a chudé půdy místy velmi propustné.

Obr. 3: Situace umístění záměru na ortofotomapě (zdroj: Mapomat)

Samotné území záměru lze také rozdělit do několika různých stádií přírodně blízkých prvků, které v naší krajině chybí. V dotčeném území se vyskytují plochy bez vegetace, rané sukcesní plochy a plocha s terénními drobnými depresiemi s periodickými tůněmi. Jde o specifický antropogenní biotop v raném stádiu sukcese. Jsou zde otevřené plochy, haldové stěny, depresní periodicky zavodněná jezírka a raná náletová vegetace dřevin.

Reliéf je výrazně členitý a tvoří jej pozůstatky povrchové těžby (terasovité etáže, malé deprese po těžbě, plošiny se zbytky těžebních cest, navážky a výsypky). Díky navážkám jsou zde místa s rozličnou expozicí svahů i jinou teplotou povrchu.

Vegetace je zde tvořena převážně pionýrskými druhy dřevin (bříza, osika, vrba, borovice), místy je povrch bez vegetace. Z bylin jsou zastoupeny pionýrské druhy a r-stratégové.

Biotop je vhodný především pro hmyz vázaný na raná sukcesní stadia (samotářské včely, hrabalky, některé druhy brouků) a plazy. V periodických tůních je možný výskyt bezobratlých vázaných na vodní prostředí (vážky).

Z biologického pohledu je území ve fázi přirozené biologické obnovy. Pestrá mozaika prostředí v dotčené části však začíná pomalu zanikat díky náletovým dřevinám a silnému zazemění a zarůstání periodicky zavodňovaných depresí. Z hlediska zachování biologicky cenných raně sukcesních stanovišť je vhodné udržovat otevřený charakter území prostřednictvím vhodného managementu napodobujícího účinky historické těžební činnosti.

Obr. 4: Dotčené území v ortofotomapě (zdroj: mapy.com)

4.2 Původní přirozená vegetace

Potenciální přirozená vegetace představuje rostlinný pokryv, který by se vytvořil v určitém území a v určité časové etapě za předpokladu vyloučení jakékoliv další činnosti člověka. Struktura přirozené vegetace a její druhové složení je dáno vlastnostmi geologického podloží, typem půdy a klimatickými podmínkami v dané oblasti.

Z mapy potenciální přirozené vegetace (zdroj: <http://mapy.nature.cz/>) lze vyčíst, že původní vegetaci na zájmových pozemcích by tvořila biková a/nebo jedlová doubrava (*Luzulo albidiae-Quercetum petraeae*, *Abieti-Quercetum*)

V dotčeném území se nenachází žádné zbytky původní přirozené vegetace. Je zde velký vliv lidské činnosti. Jde o areál bývalého lomu na kaolin.

Zájmové území je v mírně teplé klimatické oblasti (MT4).

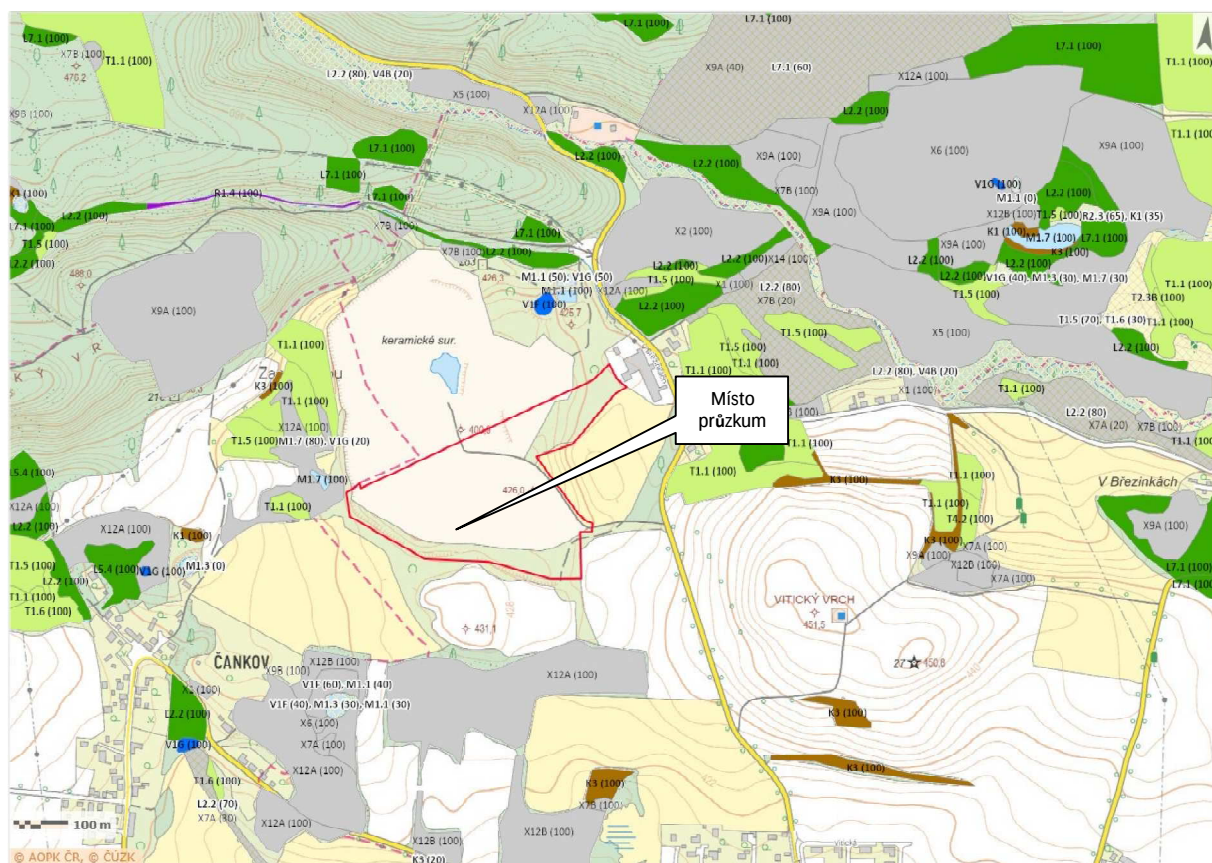
Geologicky je území řazeno do Krušnohorské soustavy, Podkrušnohorské podsoustavy, celku Sokolovské pánve, okrsku Chodovská pánve.

Přeměna daného území na les není žádoucí a z pohledu biologického je potřeba udržet pestrout mozaiku vytvořenou činností člověka v kdysi silně antropogenně zatíženém území těžbou kaolinu.

4.3 Mapování biotopů

Z dat o mapování biotopů (zdroj: <http://mapy.nature.cz/>) lze zjistit, že v zájmovém území nedošlo k mapování přírodních biotopů. Nicméně v okolí lomu jsou přírodní biotopy vymapovány.

Na mapě 1:5000 jsou vyznačeny nejbližší přírodní biotopy. Cenné přírodní vymapované biotopy jsou mimo oblast záměru. (aktualizace v roce 2021).

Obr. 5: Mapa mapování biotopů - širší území (zdroj: Mapomat)

Přestože mapování biotopů se blíže území lomu nezabývá, lze konstatovat, že je zde velmi pestrá mozaika a škála různých, z pohledu biologického, velmi cenných biotopů. Díky členitému terénu, rozdílné vlhkosti a postupné ekologické sukcesi zde jsou rozmanité ekosystémy. Lze konstatovat, že místy jsou na dotčeném území cenné, zejména řídké travnaté porosty a stepní porosty chudých půd, písčité a šterkové plochy a mokřady s tůněmi.

Obecně je lom a jeho širší okolí útočištěm pro mnoho vzácných, ohrožených i chráněných druhů, které v běžné krajině ztrácejí své přirozené prostředí. Tato místa přispívají k ekologické stabilitě území.

O lom po ukončení těžby je z pohledu udržení cenných biologických ploch pečovat. Z hlediska zachování raně sukcesních stanovišť je vhodné zachovat otevřený charakter území prostřednictvím vhodného managementu. V některých případech podporovat obnovu těžby či jinou činnost, která udrží obnovu cenných stanovišť. Zejména je nutné odstraňování náletových dřevin pro zachování otevřených ploch a řídkých travnatých ploch, zabránit zvýšení živinové zátěže dané lokality, omezit

růst invazních a expanzních druhů, pečovat o mokřadní plochy a předcházet jejich zavážení, zarůstání a zanášení sedimentem (opatření proti zazemění tůní).

Dotčenou plochu lze charakterizovat jako sekundární biotop s mozaikou přírodě blízkých biotopů zejména stepních biotopů, šterkových a kamenitých ploch a suťových svahů. V neposlední řadě je na dotčené ploše i mokřadní biotop, který je ve značném stádiu zániku.

4.4 Zjištěné rostlinné druhy

Květena je zde velmi chudá, což odpovídá prostředí, ve kterém roste. Dominuje zde třtina křovištní, nálety bříz a borovic a v podmáčených místech druhy vrb.

Seznam druhů rostlin

bika ladní	<i>Luzula campestris</i>
bodlák obecný	<i>Cardus acanthoides</i>
čekanka obecná	<i>Cichorium intybus</i>
drchnička rolní	<i>Anagallis arvensis</i>
hadinec obecný	<i>Echium vulgare</i>
hluchavka nachová	<i>Lamium purpureum</i>
hrachor hlíznatý	<i>Lathyrus tuberosus</i>
hvězdník roční	<i>Erigeron annuus</i>
chudina rolní	<i>Arabidopsis thaliana</i>
jestřábník zední	<i>Hieracium murorum</i>
jetel luční	<i>Trifolium pratense</i>
jetel plazivý	<i>Trifolium repens</i>
jitrocel kopinatý	<i>Plantago lanceolata</i>
jitrocel větší	<i>Plantago major</i>
knotovka bílá	<i>Melandrium album</i>
kostřava červená	<i>Festuca rubra</i>
kuklík městský	<i>Geum urbanum</i>
lipnice obecná	<i>Poa trivialis</i>
lipnice roční	<i>Poa annua</i>
lnice květel	<i>Linaria vulgaris</i>
locika kompasová	<i>Lactuca serriola</i>
mochna plazivá	<i>Potentilla reptans</i>
mochna stříbrná	<i>Potentilla argentea</i>
mrkev obecná	<i>Daucus carota</i>
orobinec širokolistý	<i>Typha latifolia</i>
ostřice	<i>Carex</i>
pampeliška lékařská	<i>Taraxacum officinale</i>
pelyněk černobýl	<i>Artemisia vulgaris</i>

pcháč rolní	<i>Cirsium arvense</i>
podběl lékařský	<i>Tussilago farfara</i>
pupalka dvouletá	<i>Oenothera muricata</i>
rákos obecný	<i>Phragmites australis</i>
rdesno truskavec	<i>Polygonum aviculare</i>
rozrazil rolní	<i>Veronica arvensis</i>
řebříček obecný	<i>Achillea millefolium</i>
sítina rozkladitá	<i>Juncus effusus</i>
svlačec obecný	<i>Convolvulus arvensis</i>
štírovník růžkatý	<i>Lotus corniculatus</i>
šťovík kadeřavý	<i>Rumex crispus</i>
truskavec ptačí	<i>Polygonum aviculare</i>
třezalka tečkovaná	<i>Hypericum perforatum</i>
třtina křovištní	<i>Calamagrostis epigejos</i>
turanka kanadská	<i>Conyza canadensis</i>
violka trojbarevná	<i>Viola tricolor</i>
vratič obecný	<i>Tanacetum vulgare</i>
vrbovka úzkolistá	<i>Chamerion angustifolium</i>
zblochan	<i>Glyceria</i>
zvonek okrouhlolistý	<i>Campanula rotundifolia</i>

Seznam dřevin:

bříza bělokorá	<i>Betula pendula</i>
bez černý	<i>Sambucus nigra</i>
borovice lesní	<i>Pinus sylvestris</i>
dub zimní	<i>Quercus petraea</i>
hloh jednosemenný	<i>Crataegus</i>
modřín opadavý	<i>Larix decidua</i>
olše lepkavá	<i>Alnus glutinosa</i>
růže šípková	<i>Rosa canina</i>
slivoň	<i>Prunus sp.</i>
topol osika	<i>Populus tremula</i>
třešeň ptačí	<i>Prunus avium</i>
vrba jíva	<i>Salix caprea</i>
vrba křehká	<i>Salix euxina</i>
vrba sp.	<i>Salix sp.</i>

Na dotčeném pozemku nebyl nalezen žádný zvláště chráněný druh uvedený ve vyhlášce č. 395/1992 Sb.

4.5 Zjištěné živočišné druhy

Vzhledem ke specifickému prostředí bývalého lomu byli na dotčené ploše nalezeni níže uvedení živočichové.

Mammalia – savci

Území je dostupné pro všechny vyšší savce. Byly zde nalezeny pobytové stopy zajíce polního (*Lepus europaeus*), srnce obecného (*Capreolus capreolus*). Byly zde nalezeny i krtince krtka obecného (*Talpa europaea*). Byly objeveny i nory lišky obecné (*Vulpes vulpes*) a nalezen trus kuny skalní (*Martes foina*).

Průzkum netopýrů vzhledem k charakteru lokality a možného vlivu záměru nebyl proveden. Lze však předpokládat přelet netopýrů nad zájmovým územím. Stavby a tak potenciální letní ani zimní kolonie zde však nejsou. Do zapojených porostů dřevin není zasahováno. Doupné a habitatové stromy na lokalitě nejsou.

Avifauna – ptáci

Během návštěv lokality byly zaznamenány pouze běžné druhy ptáků. Byly pozorovány jako přeletující. Žádné polní druhy ptáků (koroptev, křepelka, bažant aj.) nebyly zjištěny.

Zaznamenány byly běžné druhy, především křovin.

Přehled nalezených druhů ptáků	
brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>
červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>
drozd kvíčala	<i>Turdus pilaris</i>
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>
kos černý	<i>Turdus merula</i>
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>
pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>
poštolka obecná	<i>Falco tinnunculus</i>
straka obecná	<i>Pica pica</i>
strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>
sýkora modřinka	<i>Cyanistes caeruleus</i>

Výskyt zvláště chráněných druhů ptáků nebyl zjištěn.

Batrachofauna – obojživelníci

Zástupci obojživelníků nebyli v mokřadních plochách nalezeni. Jezírka v depresích jsou silně zarostlá vegetací a zastíněná.

Herpetofauna – plazi

Na lokalitě byla nalezena relativně početná populace ještěrky obecné (*Lacerta agilis*). Během průzkumu bylo zjištěno několik jedinců samců i samic ještěrky obecné. Počty se odhadují na nižší desítky jedinců tohoto druhu. Zjištěná populace nepředstavuje izolovaný výskyt, ale je součástí populace využívající širší území bývalého lomu. Jiný zástupce plazů nebyl zjištěn.

Bezobratlí

Cílený průzkum bezobratlých zaměřený na jednotlivé skupiny, řády a čeledi nebyl proveden.

Předpokládá se, že samotářské druhy včel (pískorypky (*Andrena*), hedvábnice (*Colletes*), kyjoritky (*Halictus*) a ruděnky (*Lasioglossum*) jsou zde početné, jak ukazují pobytové stopy v obnaženém povrchu výsypek a hald. Je zde nejspíše velmi početná skupina blanokřídлых.

Přehled nalezených druhů bezobratlých	
babočka kopřivová	<i>Aglais urticae</i>
babočka paví oko	<i>Inachis io</i>
bázlivec olšový	<i>Agelastica alni</i>
bělásek řepkový	<i>Pieris napi</i>
bělásek řeřichový	<i>Anthocharis cardamines</i>
blanokřídli (blíže neurčené)	<i>Hymenoptera</i>
blýskáček řepkový	<i>Meligethes aeneus</i>
čmelák	<i>Bombus sp.</i>
dřepčící černý	<i>Phyllotreta atra</i>
dřepčík polní	<i>Phyllotreta undulata</i>
dvoukřídli (blíže neurčení)	<i>ordo Diptera</i>
klopuška	<i>Miridae</i>
kněžice páskovaná	<i>Graphosoma lineatum</i>
kohoutek modrý	<i>Oulema gallaeciana</i>
komár	<i>fam. Culicidae</i>
kovařík	<i>fam Elateridae</i>
modrásek jehlicový	<i>Polyommatus icarus</i>
modrásek štírovníkový	<i>Cupido argiades</i>
mšice sp.	<i>Aphidinea</i>
nosatec sp.	<i>Curculio sp.</i>
ohniváček černokřídli	<i>Lycaena phlaeas</i>
okáč bojínkový	<i>Melanargia galathea</i>
okáč pýrový	<i>Pararge aegeria</i>
páteříček obecný	<i>Cantharis rustica</i>
páteříček žlutý	<i>Rhagonycha fulva</i>
pavouci (blíže neurčení)	<i>ordo Araneae</i>
pestřenka sp.	<i>Syrphidae</i>
pískorypka	<i>Andrena</i>
slunéčko dvoutečné	<i>Coccinella sp.</i>
slunéčko sedmitečné	<i>Coccinella septempunctata</i>
slunéčko sp.	<i>Coccinella sp.</i>
soumračník čárečkovaný	<i>Thymelicus lineola</i>
střevlík	<i>Carabidae</i>
šidélko ruměnné	<i>Pyrrhosoma nymphula</i>
včela medonosná	<i>Apis mellifera</i>
zlatohlávek huňatý	<i>Tropinota hirta</i>
žlutásek řešetlákový	<i>Gonopteryx rahamni</i>

4.6 Druhy nálezové databáze

Nálezová databáze ochrany přírody uvádí zejména vzácné druhy obojživelníků a plazů. Většina druhů obojživelníků je však vázána na trvalou vodní plochu lomu, kde dochází k rozmnožování (mimo oblast záměru). Ostatní plocha lomu je využívána jako terestický biotop.

Jsou zde uváděny zvláště chráněné druhy vyhledané nálezovou databází NDOP.

bělozubka bělobřichá	<i>Crocidura leucodon</i>
čolek obecný	<i>Lissotriton vulgaris</i>
čolek velký	<i>Triturus cristatus</i>
chřástal polní	<i>Crex crex</i>
ještěrka obecná	<i>Lacerta agilis</i>
ropucha krátkonohá	<i>Epidalea calamita</i>
ropucha obecná	<i>Bufo bufo</i>
rosnička zelená	<i>Hyla arborea</i>
skokan skřehotavý	<i>Pelophylax ridibundus</i>
skokan zelený	<i>Pelophylax esculentus</i>
skokan zelený komplex	<i>Pelophylax esculentus s. l.</i>
šídlatka kroužkovaná	<i>Sympecma paedisca</i>
užovka obojková	<i>Natrix natrix</i>
vranka obecná	<i>Cottus gobio</i>
vydra říční	<i>Lutra lutra</i>

Tyto druhy nebyly na dané lokalitě zaznamenány mimo ještěrku obecnou (*Lacerta agilis*).

5 Závěr průzkumů

Rostlinné druhy

V zájmovém území nebyly nalezeny zvláště chráněné druhy rostlin podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (příloha č. II vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.). Z rostlinných druhů se na lokalitě nacházejí druhy, které se běžně vyskytují v České republice. Nepředpokládá se významné negativní ovlivnění populací zjištěných rostlinných druhů.

Živočišné druhy

V zájmovém území byla nalezena ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a čmelák (rod *Bombus*). Tyto druhy jsou chráněny podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (příloha č. III vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.). Vzhledem k charakteru lokality lze předpokládat výskyt lokálních populací v rámci celého prostoru bývalého lomu. Navržená opatření jsou zaměřena na minimalizaci zásahů do tohoto biotopu.

Biotop

Z hlediska charakteristiky biotopů jde o území biologicky cenné. Je zde mozaika cenných biotopů, neboť lom a jeho širší okolí vytvořil skalní, stepní, lesní i mokřadní biotopy.

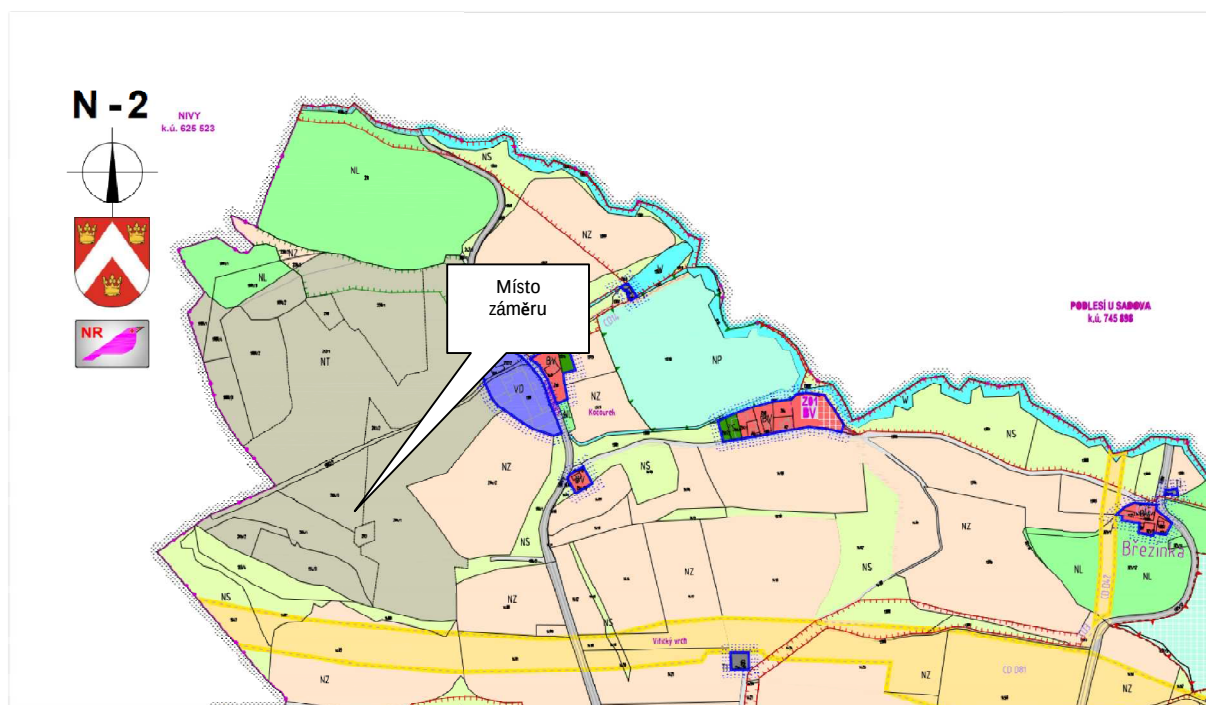
Vzhledem k postupující sukcesi území je pro zachování pestrosti území zvolit vhodnou činnost k udržení cenných biotopů.

Biologická hodnota území nespočívá ve výskytu zachovalých přírodních biotopů, ale ve vysoké heterogenitě stanovišť vzniklých dlouhodobou sukcesí na antropogenním podkladu.

5.1 Obecná ochrana

5.1.1 Prvky ÚSES

Prvky ÚSES jsou vzájemně propojeným souborem přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu.

Obr. 6: Zájmové území s prvky ÚSES. (zdroj: Výše z hlavního výkresu s patrným vymezením ÚSES https://www.otovice.cz/Content/Document/000/001/2/%C3%9AZ3%20N2%20Hlavn%C3%AD%20v%C3%BDkres_12318.pdf - Územní plán Otovice - úplné znění po vydání změny č. 3

Veškeré prvky ÚSES vedou mimo dotčené území záměru. Plocha je dle územního plánu vedena jako NT – Plochy těžby nerostů.

Současný stav ÚSES není záměrem omezován a jeho rozloha se nezmění.

5.1.2 Významné krajinné prvky (VKP)

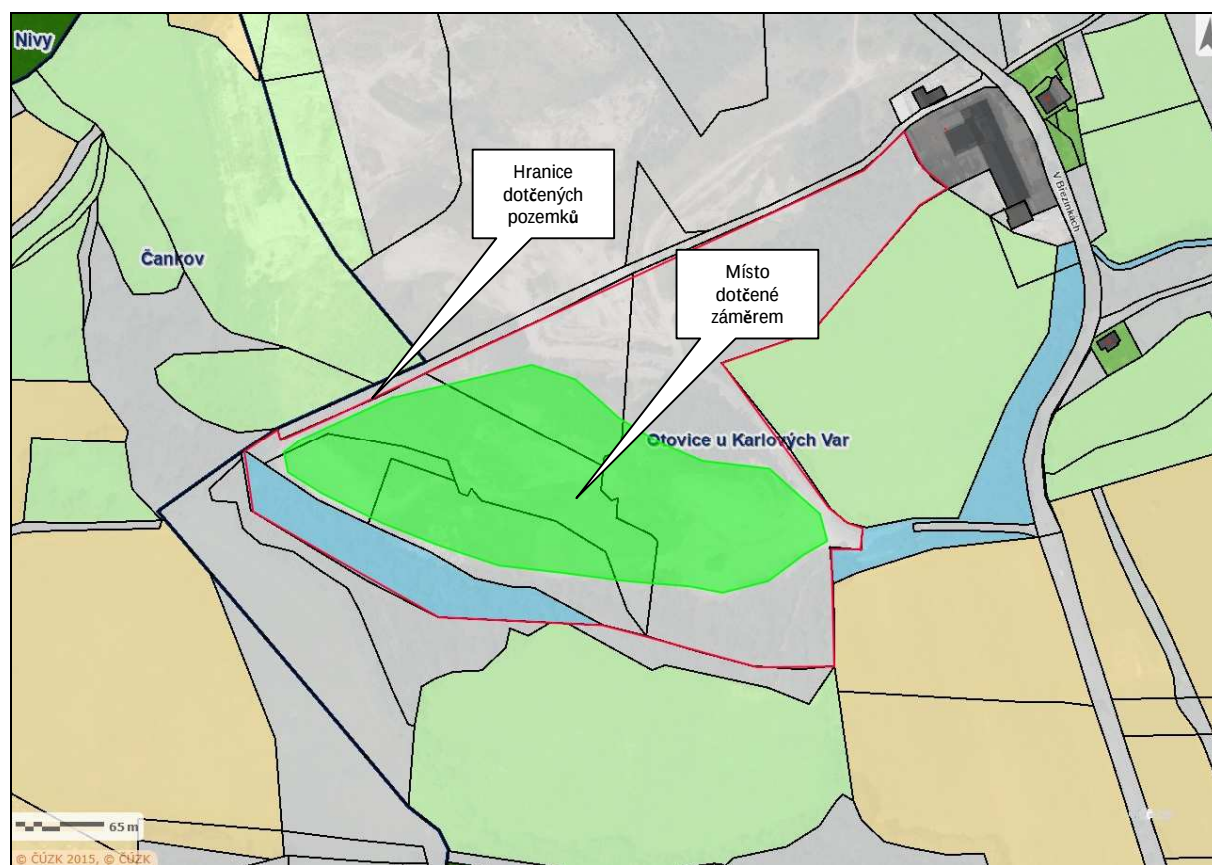
Dle § 3 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny jsou významným krajinným prvkem lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy a dále jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy.

Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce.

Registrovaný významný krajinný prvek se v místě dotčeném záměrem nenachází.

V daném území se nenachází významný krajinný prvek ze zákona č. 114/1992 Sb.

Veškeré pozemky jsou ostatní plochou. Pozemek p.č. 153/4 evidovaný využití vodní plocha, zamokřená plocha není ve skutečnosti tohoto charakteru. Jde o pozemek, který je porostlý dřevinami, je svahem, který ohraničuje prostor bývalého lomu z jižní části. Z mapy dotčené plochy je patrné, že do tohoto porostu nebude záměrem zasahováno.

Obr. 7: Situace umístění záměru vzhledem k druhu pozemku daného v KN (zdroj: Mapomat)

5.1.3 Obecná ochrana rostlin a živočichů

Dle zákona o ochraně přírody a krajiny jsou všechny druhy rostlin a živočichů chráněny před zničením, poškozováním sběrem či odchyt, který by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci a k zániku celé populace či zničení ekosystému.

Obecná ochrana rostlin a živočichů nebude záměrem dotčena. K ohrožení vyskytujících se druhů a k zániku populací ani ekosystémů v širším území realizací záměru nedojde. Plocha lomu je rozsáhlejší, než plocha území dotčené záměrem. V celé lokalitě lomu se vyskytují podobné biotopy, stejně jako na místě dotčené záměrem. Výskyt mikrolokalit podobných jako je v ploše dotčené záměrem je v okolí záměru dostatek. Charakter provozu recyklačního zařízení zachová část atributů otevřeného antropogenního stanoviště (nezapojený povrch, šterkové plochy, haldy materiálu), které jsou využívány některými druhy bezobratlých a plazů. Recyklační centrum je zařízení určené k převzetí, třídění, úpravě a opětovnému využití stavebních a demoličních materiálů. V recyklačním centru dochází k jeho třídění, úpravě, drcení a skladování a později znovu odvážení k jeho opětovnému využití. Tím dochází k snižování spotřeby primárních nerostných surovin. Po dobu uložení v recyklačním centru se materiál skladuje ve formě hald a recyklační centrum a jeho dotčená plocha má podobný charakter jak povrchový lom a jeho okolí.

V obecné ochraně je zmíněna i obecná ochrana volně žijících druhů ptáků. V zájmu ochrany volně žijících druhů ptáků je zakázáno jejich úmyslné usmrcování a odchyt jakýmkoli způsobem, úmyslné poškozování nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo odstraňování hnízd, sběr vajec ve volné přírodě a jejich držení, a to i prázdných, úmyslné vyrušování ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat.

Záměrem nebude ochrana volně žijících ptáků ohrožena. Záměrem není sledováno jakékoli usmrcování a poškozování druhů ptáků. Jejich výskyt je na dané lokalitě pouze dočasný a druhy jsou nad lokalitou zaznamenány akusticky nebo jako přeletující. Nebo jako druhy hnízdící v stromové vegetaci v okolí areálu. Žádný druh s pevnou vazbou na danou lokalitu v době průzkumu nebyl pozorován.

Vzhledem k ochraně ptáků je obecné doporučení kácení dřevin provádět v období vegetačního klidu, kdy nedochází ke hnízdění ptáků a ptáci přeletí a vyhledají si jiné stanoviště. Je zbytečné ohrožovat a rušit druhy ptáků v případě, kdy tomu lze jednoduše předejít vhodnou dobou zásahu. Proto je vhodné zvolit dobu kácení - odstraňování dřevin a případných větších terénních úprav v období od října do března.

5.1.4 Ochrana dřevin

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů v § 7 odstavci 1) uvádí, že dřeviny jsou chráněny před poškozováním a ničením. V odst. 2) téhož paragrafu se udává, že povinností vlastníků je péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování. Podle § 8 odst. 1) téhož zákona je ke kácení dřevin nezbytné povolení příslušného orgánu ochrany přírody. Odst. 2) a 3) § 8 uvádí, v kterých případech není povolení ke kácení třeba a charakteristika těchto dřevin je uvedena ve vyhlášce č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení.

Uvedený záměr si vyžádá kácení dřevin, které rostou v dotčeném území záměru.

Místy je dotčená plocha porostlá náletovými dřevinami. Dle vymezené dotčené plochy nebudou vzrostlé dřeviny dotčeny.

Součástí průzkumu nebyl dendrologický průzkum, který by stanovil, zda je nutné povolení ke kácení dřevin dle legislativy.

Obr. 8: Pohled na dřeviny v ploše záměru. (foto autor).

5.1.5 Jeskyně a paleontologické nálezy

Na území záměru nejsou jeskyně. Výskyt paleontologických nálezů se neočekává. V případě paleontologického nálezu musí investor postupovat v souladu se zákonem, konkrétně § 11 zákona o ochraně přírody a krajiny.

5.1.6 Krajinový ráz a přírodní park

Krajinový ráz je tvořen přírodní, kulturní a historickou charakteristikou místa či oblasti. Na dotčeném území ani v jeho blízkosti není evidován přírodní park.

Lze konstatovat, že současná přírodní, kulturní i historická charakteristika místa zůstane po realizaci záměru nezměněna. Recyklační centrum má podobný charakter jako je současný stav lokality.

5.2 Zvláštní ochrana - zvláště chráněná území

Záměr se nedotýká žádných zájmů uvedených v části třetí zákona o ochraně přírody a krajiny, které se týkají zvláště chráněných území.

Veškerá zvláště chráněná území jsou v dostatečné vzdálenosti a vzhledem k lokálnímu charakteru záměru a umístění záměru na konkrétní ploše nemůžou být ovlivněny.

Velkoplošně chráněná území ani tzv. maloplošně chráněná území nejsou v dosahu záměru. Záměr nesousedí s žádnou oblastí zařazených do soustavy NATURA 2000.

5.3 Památné stromy, zvláště chráněné druhy rostlin, živočichů a nerostů

V samotném území ani jeho blízkosti nejsou evidovány žádné památné stromy.

Na základě provedených biologických průzkumů byl zjištěn zvláště chráněný druh ještěrka obecná (*Lacerta agilis*). Jiné druhy v dotčeném území nebyly při průzkumech nalezeny. Potenciální výskyt v jiných letech je možný u čolka velkého (*Triturus cristatus* - SO) a čolka obecného (*Lissotriton vulgaris* - SO) a rosničky zelené (*Hyla arborea* - SO) a skokana zeleného komplex (*Pelophylax esculentus* - SO), zejména ale v letech, kdy nedochází k vyschnutí jezírek v terénních depresích a nejspíše i po razantním zásahu, který by vodní plochy zbavil zarůstající vegetace.

Databáze ochrany přírody (<https://portal.nature.cz/>) v daném území uvádí níže uvedené zvláště chráněné druhy: rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan skřehotavý (*Pelophylax ridibundus* - KO), čolek velký (*Triturus cristatus*) a ještěrka obecná (*Lacerta agilis*).

V roce 2021 v lokalitě byla nalezena i ropucha krátkonohá (*Epidalea calamita* - KO) v počtu jednoho jedince, později nebyla již potvrzena. Dále jsou z území ojedinělé nálezy bělozubka bělobřichá (*Crocidura leucodon* - O), staršího nálezu jsou i čolek obecný (*Lissotriton vulgaris* - SO) a ropucha obecná (*Bufo bufo* - O). Z ptáků je v okolí uváděn krutihlav obecný (*Jynx torquilla* - SO).

6 Doporučená opatření

Vzhledem k cennosti území a jeho biotopové rozmanitosti upozorňuji na specifika, která by měla být při provozování recyklačního centra zohledněna.

Po opuštění činnosti záměru, není možné provést rekultivaci území (neprovádět plošné zalesňování ani intenzivní zemědělskou rekultivaci). Území je vhodné opět ponechat samovolnému vývoji.

Během činnosti recyklačního zařízení je nutné udržovat především štěrkové a písčité plochy, kamenité plochy, osluněná místa a místa s řídkou vegetací.

Je vhodné obnovit zanikající periodické vodní plochy (v depresích vzniklé tůně) v území.

Je vhodné zachovat diverzitu plochy, která spočívá v členitém terénu, rozdílných vlhkostech substrátu a materiálu, v různé syhkosti materiálu a v různém stádiu ekologické sukcese.

Zabránit rozšíření invazních druhů rostlin a živočichů do prostoru recyklačního centra a lomu a důsledně je při jejich výskytu zničit.

Je nutné plochu rozdělit na technologicky využívanou a pouze občasně využívanou, která umožní vznik obdobných stanovišť jako v případě lomu a zabrání nadměrné sukcesi. Střídání aktivně využívaných a dočasně nevyužívaných ploch podporuje vznik mikrostanovišť s odlišnými teplotními, vlhkostními a světelnými podmínkami, což významně zvyšuje druhovou pestrost a umožňuje potřebný dočasný klid pro rozvoj chráněných a zanikajících druhů, kterým nesvědčí silně intenzivní obhospodařování či naopak dlouhodobé ponechání bez obhospodařování a silné zarůstání území.

Odstranit nadměrně zarostlé dřevité porosty a udržovat je ve fázi rozvolněnosti s podrostem řídké vegetace bylin (nic neosívat, ale plochy ponechat přirozené obnově).

Nepoužívat chemické prostředky na likvidaci rostlin a živočichů.

Zamezit vniknutí živočichů např. jednoduchými technickými opatřeními (zábrany proti obojživelníkům a plazům) do míst, kde je každodenní pohyb techniky a skládkování materiálu.

Občasné skládkování materiálu a zásahy v plochách pro zachování diverzity nejsou na závadu, nesmí být ale zavezena či odvezena celá halda, skládka materiálu nebo výsypka.

Vhodné je navážení dalšího materiálu ze severní strany haldy.

7 Závěr

Recyklační centrum stavebních materiálů představuje zařízení s pozitivním environmentálním přínosem, neboť podporuje opětovné využití stavebních odpadů, snižuje potřebu těžby přírodního kameniva a omezuje množství odpadů ukládaných na skládky.

Zájmové území je v kontextu celého lomu nejvíce ohrožené sukcesí. V rámci biologického průzkumu byl na dotčeném území zjištěn výskyt zvláště chráněných druhů: ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a rod čmelák (*Bombus* sp.). Na zájmovém území pro realizaci záměru není trvalá vodní plocha. V dočasných depresích nebyl zjištěn výskyt larválních stádií obojživelníků, při průzkumech nebyli nalezeni ani dospělci těchto druhů. Trvalá vodní plocha je mimo oblast záměru. Na dotčené lokalitě nebyl zjištěn výskyt rostlinných druhů zvláště chráněných dle legislativy. Ani výskyt invazních druhů rostlin nebyl potvrzen. Celý lom však plní několik významných ekologických funkcí v krajině. Jde zejména o refugium mizejících stanovišť a druhů v intenzivně využívané krajině lesnického či zemědělského charakteru. Většina bývalého lomu je záměrem nedotčena.

Vzhledem k charakteru záměru (recyklační centrum stavebního materiálu) a umístění na pouze malé ploše celkové rozlohy lomu je možno záměr připustit.

Je však nutné v rámci provozního řádu zařízení stanovit pevné provozní limity a vymezit plochy pro zachování diverzity a kvality území. Za výhodu lze považovat, že recyklační centrum v podstatě imituje bývalou těžební činnost. Bude se zde zacházet s inertními materiály a plocha nebude podléhat sukcesi. Dojde opět k vytvoření cenných ploch pro udržení diverzity.

Je nutné, aby na části areálu byly přijaty takové podmínky, které umožní vznik míst pro zachování současné diverzity dotčené plochy. V rámci areálu je nutné ponechat zejména biotopy pro rozvoj blanokřídlého hmyzu, výskytu plazů a obojživelníků (ponechané hromady kameniva různých frakcí, balvanová pole, suťové svahy, písčité svahy a šterková pole. Vytváření hald a výsypek z různých materiálů, vytvořit novou otevřenou mokřadní plochu s několika tůňmi a disturbovaným povrchem se sporadickou vegetací, osluněnou, různých hloubek a velikosti plochy i tvaru.

Dle doby trvání provozu je vhodné případně zařadit monitoring a na základě jeho výsledků upravit adaptivní management dle potřeb ochrany (úprava způsobu provozu recyklačního centra a ploch technologických a ploch ekologicky cenných pro dlouhodobé udržení druhové rozmanitosti a zároveň i zachování plné provozní funkce zařízení).

Je nepřijatelné, aby každoročně byla využívána záměrem celá dotčená plocha.

Významné prvky, které by měly být v rámci provozování recyklačního centra zachovány, jsou

- členitý reliéf dotčeného území,
- výskyt mokřadních biotopů (drobných tůň),
- přítomnost různých frakcí materiálu (kamenivo, šterky, písky) a jejich různá forma skládkování a odebírání (diverzifikace tvaru hald s různým sklonem svahu - stěny a písčité svahy
- výskyt řídkých travních ploch v okolí hald
- přirozené plochy zarostlé dřevinami na určité ploše či v nejbližším okolí recyklačního centra

Recyklační centrum může být při vhodném provozním a krajinářském řešení zařízením, jak pro materiálové využití stavebních odpadů, tak i během svého provozování, významným prvkem podporujícím biologickou rozmanitost, zejména v případě, kdy budou zachovány na dotčeném území výše uvedené významné prvky. Tím bude umožněno setrvání všech nalezených druhů a podpořena i existence druhů, které jsou přítomny v rámci celého území lomu a které byly např. nalézány v minulosti.

Ekologicky provozovaný areál recyklačního zařízení může napodobovat ekologické procesy probíhající v lomech s ukončenou činností a přispívat tak k udržení cenných částí přírody.

Přestože bylo v zájmovém území potvrzeno několik biologicky hodnotných sukcesních stanovišť a výskyt zvláště chráněné ještěrky obecné, lze při respektování ochranných opatření a při zachování navazujících obdobných biotopů v prostoru bývalého lomu očekávat, že realizace záměru nebude mít významný negativní vliv na biologickou rozmanitost území ani na předmět ochrany podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

8 Fotodokumentace

